

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/52/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232995
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Hritzová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112232995.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Hritzovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/49/2013-68 zo dňa 18.10.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/49/2013-68 zo dňa 18.10.2013 **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy vo veciach sp. zn. 4C/49/2013, 4C/50/2013, 4Co/54/2013, 4C/55/2013, 4C/59/2013, 4C/60/2013, 4C/61/2013, 4C/64/2013, 4C/69/2013 a 4C/70/2013 spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 4C/49/2013 zamietol, a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 175,-- eur a nemajetkovej ujmy v sume 663,84 eura.

Súd prvého stupňa sa oboznámil so žalobou žalobcu, vyjadrením žalovaného ako aj s fotokópiami návrhov na zmenu exekútora a rozhodnutí o týchto návrhoch v jednotlivých konaniach spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 4C/49/2013 ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15Er/105/2005 bol dňa 25.05.2009 súdu doručený návrh na zmenu exekútora zo strany oprávneného a to vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej U. S.. Vo veci vyšší súdny úradník uznesením č. k. 15Er/105/2005-19 zo dňa 28.05.2010 rozhodol tak, že návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave. V konaní sp. zn. 4C/50/2013 bola pripojená fotokópia časti exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10Er/233/2004, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 25.05.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 01.10.2010 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2010. V konaní sp.

zn. 4C/54/2013 bol pripojený exekučný spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 9Er/243/2004, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 25.05.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 02.05.2011 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/55/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 9Er/594/2006, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 10.09.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 06.12.2010 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietla z dôvodu, že povinný zomrel ako nemajetný a exekúcia by mala byť zastavená a preto nepovažovala zmenu súdneho exekútora za účelnú. V konaní sp. zn. 4C/59/2013 bola pripojená fotokópia návrhu na zmenu exekútora z exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 17Er/339/2005, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 08.06.2007 a o tomto návrhu rozhodol vyšší súdny úradník dňa 21.07.2009 tak, že návrhu vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/60/2013 bol pripojený exekučný spis Okresného súdu Nitra sp. zn. 24Er/287/2007, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 14.10.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 05.03.2010 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/61/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 18Er/30/2003, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodovala vyššia súdna úradníčka dňa 21.04.2011 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.10.2011. V konaní sp. zn. 4C/64/2013 bola pripojená fotokópia návrhu na zmenu exekútora z exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 27Er/654/2006, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 30.08.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 27.04.2011 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/69/2013 bol pripojený exekučný spis O.s. Nitra sp. zn. 9Er/37/2003, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 23.02.2011 tak, že vyhovel návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/70/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 7Er/175/2004, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 17.04.2012 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietla a zároveň exekúciu ako neprípustnú zastavila.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 514/2003 Z. z. v jednotlivých konaniach spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 4C/49/2013 nie je dôvodná a preto ju zamietol. Samotnému uplatneniu nároku malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom teda Ministerstvom spravodlivosti SR a je nesporné, že žalobca dňa 23.04.2012 doručil príslušnému orgánu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody i keď tieto neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a žalobca ich na výzvu žalovaného nedoplnil, avšak samotné podanie týchto žiadostí a uplynutie lehoty 6 mesiacov na uspokojenie nároku na náhradu škody postačovali k tomu, aby bola splnená zákonná podmienka pre podanie návrhu na súd napriek tomu, že lehota 6 mesiacov uplynula až po začatí súdneho konania. Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania proti nároku na náhradu škody vzniknutému pred dňom 23.04.2009, avšak v tomto prípade bol návrh na zmenu exekútora podaný dňa 10.09.2009 a rozhodnutie súdu o tomto návrhu bolo doručené právnomu zástupcovi oprávneného dňa 03.12.2010, a preto žalobcovi do podania návrhu na súd neuplynula zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody a z toho dôvodu v konaní nebolo možné prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovaným. Žalobca si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k nesprávnomu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote. Je nesporné, že v ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak je potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitosť veci, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok navrhovateľa na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu,

že z ich strany nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu za zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Okresný súd Nitra, ktorý rozhodoval o návrhoch na zmenu exekútora v preskúvaných exekučných veciach mal v roku 2009 celkový nápad do oddelenia Er 15 113 vecí, z čoho na spoločnosť Pohotovosť s.r.o. pripadalo 464 vecí, v roku 2010 bol nápad 14 879 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 370 vecí, v roku 2011 bol nápad 21 196 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 230 vecí a v roku 2012 bol nápad 24 980 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 198 vecí. V roku 2009 agendu Er vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov a v rokoch 2010 až 2012 to bolo 6 vyšších súdnych úradníkov, ktorí museli rozhodovať nielen o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, ale v ďalších tisícoch veciach rozhodovali hlavne o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie ako aj o ďalších procesných návrhoch, ktoré sa vyskytujú v priebehu exekučných konaní a preto objektívne nemohli pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu exekútora dodržať zákonnú lehotu 30 dní. Okrem toho uvedené návrhy na zmenu exekútora podávané oprávneným Pohotovosť s.r.o. boli viac ako diskutabilné, pretože oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti a to v rokoch 2006 až 2007 jeho zamestnancom a samotná táto skutočnosť vylučovala, aby súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý mohol byť poverený vykonaním exekúcie s poukazom na § 30 ods. 1 EP, čo nakoniec viedlo k tomu, že Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. III.ÚS 322/2010 z 13.04.2011 konštatoval nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom u oprávneného a teda skutočnosť, že pokiaľ súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania, tak je to okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 EP, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 EP povinný súdny exekútor bezodkladne oznámiť súdu. Uvedený nález Ústavného súdu SR mal za následok, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý do prebiehajúcich exekučných konaní formálne posielal oznámenia o týchto skutočnostiach vylučujúcich ho z vykonávania exekúcie, avšak vyjadroval sa v tom smere, že by nemal byť vylúčený z exekučných konaní a poukazyval na rozhodnutia niektorých okresných súdov, avšak napriek tomu súdy následne vydali rozhodnutia, ktorými bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z exekučných konaní a proti týmto rozhodnutiam dokonca podával JUDr. Rudolf Krutý odvolania a zastupovaním poveroval spoločnosť Frídrih Paľko s.r.o., ktorá zároveň zastupovala aj oprávneného. Z uvedených dôvodov teda oprávnený, ktorý vedel o okolnostiach vylučujúcich súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie pre jeho pomer k oprávnenému, nemal logicky podávať návrhy na zmenu exekútora a žiadať, aby vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Rudolf Krutý a pokiaľ tak urobil, tak to bolo v rozpore s ust. § 30 ods. 1 EP a o týchto okolnostiach spočiatku súdy nemali vedomosť a preto aj pripúšťali zmenu exekútora. Pokiaľ by si bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 30 ods. 3 EP a bezodkladne oznámil súdu, že nemôže vykonávať exekúciu v prospech oprávneného Pohotovosť s.r.o., nakoľko bol prednedávnym jeho zamestnancom, tak zo strany súdu by nebolo vydané rozhodnutie o povolení zmeny exekútora a nemusel vo väčšine prípadov nasledovať taký procesný postup, že súd si najskôr žiadal stanovisko pôvodného súdneho exekútora a až potom vo veci rozhodoval. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nie je možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote a preto súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Skutočnosť, že v jednotlivých preskúvaných exekučných konaniach vedených Okresným súdom Nitra nerozhodol tento súd o návrhu na zmenu exekútora doručeného oprávneným v lehote 30 dní od doručenia návrhu, ale až po určitom časovom úseku, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák.č.514/2003 Z. z.. Žalobca vediač o okolnosti vylučujúcej súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcií, v ktorých vystupoval na strane oprávneného, nemal tieto

návrhy vôbec podávať a súdny exekútor mal uvedenú skutočnosť, ktorá ho vylučovala z vykonávania exekúcií, v ktorých ako oprávnený vystupovala spoločnosť Pohotovosť s.r.o., bezodkladne oznámiť súdu, pričom ani jeden z nich zámerne túto svoju povinnosť nerešpektoval a súdny exekútor tak urobil až po vydaní nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 322/2010 z 13.04.2011. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že v prejednávanych veciach nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote a keďže zo strany navrhovateľa nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prieťahy v konaní tak, ako je to už ustanovené v § 9 ods. 2 Zákona č.514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, tak súd návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol a keďže základ nároku uplatňovaného navrhovateľom nebol preukázaný, tak súd sa ďalej nemusel zaoberať výškou náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a k tomu, či táto je primeraná. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa §-u 142 ods.1 OSP. Žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a žalovaný si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Zamietnutím návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania, súd znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, pričom na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Žalobca pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku, a teda predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa §

219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom konania je zaplatenie sumy 175,- eur, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha z dôvodu náhrady škody a sumy 663,84 eura z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Ako právny základ návrhu na začatie konania žalobca uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 4C/49/2013, sp. zn. 4C/50/2013, sp. zn. 4C/54/2013, sp. zn. 4C/55/2013, sp. zn. 4C/59/2013, sp. zn. 4C/60/2013, sp. zn. 4C/61/2013, sp. zn. 4C/64/2013, sp. zn. 4C/69/2013, sp. zn. 4C/70/2013.

Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, t. j. až po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty, pričom zároveň vykonaním postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu založil svoju právomoc, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu ako exekučnému súdu neprináleží.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 odkazuje. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a na potvrdenie záverov súdu prvého stupňa, k dôvodom odvolania žalobcu - odňatie možnosti konať pred súdom, odvolací súd dodáva nasledovné:

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, vo všeobecnosti treba ním rozumieť postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami.

Keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval aj ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádzal žalobca v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. K argumentu o vyvrátení nároku žalobcu konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov žalobcu, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie nároku neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov žalobcu, ktorý podľa jeho vlastného tvrdenia nemal k dispozícii spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením s exekučným spisom Okresného súdu Nitra sp. zn. 4C/49/2013, sp. zn. 4C/50/2013, sp. zn. 4C/54/2013, sp. zn. 4C/55/2013, sp. zn. 4C/59/2013, sp. zn. 4C/60/2013, sp. zn. 4C/61/2013, sp. zn. 4C/64/2013, sp. zn. 4C/70/2013 spojených pod spoločné konanie pod sp. zn- 4C/49/2013.

V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/49/2013 bolo zistené, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15Er/105/2005 bol dňa 25.05.2009 súdu doručený návrh na zmenu exekútora zo strany oprávneného a to vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej U. S.. Následne súd prvého stupňa uznesením č. k. 15Er/105/2005-19 zo dňa 28.05.2010 rozhodol tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/50/2013 bola pripojená fotokópia časti exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10Er/233/2004, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 25.05.2009. O predmetnom návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 01.10.2010 tak, že návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovela a vykonaním exekúcie poverila súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, pričom predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2010. V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/54/2013 bol pripojený exekučný spis Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 9Er/243/2004, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený súdu dňa 25.05.2009 a o predmetnom návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka tak, že návrhu vyhovela a vykonaním exekúcie poverila súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/55/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 9Er/594/2006, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený súdu dňa 10.09.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 06.12.2010 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietla z dôvodu, že povinný zomrel ako nemajetný a exekúcia mala byť zastavená a preto nepovažovala zmenu súdneho exekútora za účelnú. V konaní pod sp. zn. 4C/59/2013 bola pripojená fotokópia návrhu na zmenu exekútora z exekučného spisu sp. zn. 17Er/339/2005, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 08.06.2007 o tomto návrhu rozhodol vyšší súdny úradník dňa 21.07.2009 tak, že návrhu vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/60/2013 bol pripojený exekučný spis OS Nitra sp. zn. 24Er/287/2007, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 14.10.2009 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 05.03.2010 tak, že vyhovela návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/61/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 18Er/30/2003, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodovala vyššia súdna úradníčka dňa 21.04.2011 tak, že vyhovela návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.10.2011. V konaní pod sp. zn. 4C/64/2013 bola pripojená fotokópia návrhu na zmenu exekútora z exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 27Er/654/2006, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený súdu dňa 30.08.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 27.04.2011 tak, že vyhovela návrhu a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp. zn. 4C/69/2013 bol pripojený exekučný spis OS Nitra sp. zn. 9Er/37/2003, z ktorého vyplýva, že návrh na zmenu exekútora bol doručený súdu dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 23.02.2011 tak, že vyhovela návrhu a poverila vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní sp. zn. 4C/70/2013 bola pripojená fotokópia exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 7Er/175/2004, z ktorej vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol doručený dňa 22.11.2010 a o tomto návrhu rozhodla vyššia súdna úradníčka dňa 17.04.2012 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietla a zároveň exekúciu ako neprípustnú zastavila.

K aplikácii novej právnej úpravy § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení - v znení účinnom v čase podania návrhu na vydanie poverenia, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka žalobcu nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza žalobca v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity. Odvolací súd k tomu ešte dodáva, že aj keď súd prvého stupňa v rozsudku citoval ustanovenie § 9 ods. 1 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ako aj v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa, uvedené nemalo za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol aj správny právny predpis, podľa ktorého vec posúdil, pričom z ustanovenia § 9 ods. 1 v znení ku dňu rozhodovania súdu prvého stupňa je zrejmé, že v tomto ustanovení bola novelou zák. č. 412/2012 Z. z. doplnená posledná veta,

ktorá sa týka postupu Národnej rady Slovenskej republiky a postupu vlády Slovenskej republiky, o čo sa v danom prípade nejedná.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v uvedenej lehote a proti tomuto uzneseniu zo strany žalobcu odvolanie nebolo podané, ako ani v spise sa nenachádza žiadna urgencia o skoršie rozhodnutie, nemohlo dôjsť z jeho strany k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora v primeranej lehote, pričom aj v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012), odvolací súd dospel k záveru, že súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľka v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľky. Okrem toho bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie nemal byť ani podaný, pretože žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor so zákonom bola zamietnutá a o tejto skutočnosti navrhovateľka vedela z rozhodovacej činnosti súdov, ako aj Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR.

Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k žalobcovým tvrdeným prieťahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k prieťahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prieťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., čo bola podstata návrhu žalobcu.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.